

MISKOLCI SZILVIA
Osztályfőnöki órák tanmenetjavaslata, 8. évfolyam

az Osztálymátrix – Kommunikáció, etika, etikett, gazdaság, életpálya feladatgyűjtemény a 13–14 éves számára című tankönyvhöz

A következő oldalakon olyan tanmenetjavaslat áll az osztályfőnökként oktató-nevelő kollégák rendelkezésére, amely az osztályfőnöki tanórák „tananyagát” tartalmazza **heti 1 tanítási órára**. A közölt tanmenetjavaslattól természetesen bármikor el lehet térni, hiszen a pedagógusnak mindig alkalmazkodnia kell tanítványai képességeihez, változhat a haladási ütemük, esetleg az iskola működési rendje.

A tanmenetjavaslat a **Nat** és a **51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről 2. számú melléklete**, valamint az általam összeállított osztályfőnöki helyi tantervi ajánlás alapján készült.

A tanmenetjavaslatot a tankönyvvé nyilvánított tankönyv *Osztálymátrix 7–8. – Kommunikáció, etika, etikett, gazdaság, életpálya munkafüzet a 13–14. éves korosztály számára* felhasználásával állítottam össze.

A tanmenetjavaslatban előforduló rövidítések:

E. f. = Előzetes feladat

OM = Osztálymátrix 7–8. – Kommunikáció, etika, etikett, gazdaság, életpálya munkafüzet a 13–14. éves korosztály számára

Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	9 óra
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	4 óra
Kommunikáció – médiatudatosság	8 óra
Tanuljuk a tanulást	6 óra
Egészséges életmód, környezettudatosság	3 óra
Mi a pályánk?	2 óra
Gazdasági életre nevelés	3 óra

Óra	Téma, tananyag	Ajánlott tevékenység- formák, módszertani javaslatok	Kompetenciák, (készségek, ké- pességek)	Javasolt tanesz- közök, eszközök	Kapcsolódási pontok Egyéb javaslatok
1–2.	Nyári élmények	Ismerkedés a 8. évfolyamos osztályfőnöki témákkal, témajavaslatok meghallgatása Az előzetes feladat megbeszélése , megvalósítás tervezése csoportmunkában A tabló bemutatása a nyári élményekről	Anyanyelvi kommunikáció: Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Szociális kompetencia: Hatékony együttműködés. Egymásra való odafigyelés képessége. Személyes kompetencia: Örömlen való képesség. Kognitív kompetencia: Információadási és -kezelési képesség.	OM. tartalomjegyzék karton vagy csomagolópapír, ragasztó, olló, fotók, szórólapok	E. f.: Szabadon választható feladatok a 2. órára baráti, 4-6 fős csoportok számára. 1. Nyári élmények térképe. 2. Nyáron készült digitális fotókból ppt vagy papír fotókból tabló készítése. 3. Ahová nem jutottunk el a nyáron, de szerettünk volna. Közös csoporttabló készítése, bemutatása
3.	Megbízások az osztályban	Beszélgetés az osztályban szükséges megbízásokról. Demokratikus választás, szavazás. Szabályalkotás: A megbízásokhoz tartozó felelősségkörök kialakítása.	Szociális kompetencia: Együttműködési képesség. Felelősségvállalás. Szabálykövetés. Kommunikatív képességek: érzelmi és verbális szociális kommunikáció Személyes kompetencia: Önbizalom, önbecsülés, ambíció, életcélok	A/-es lapok Füzet	A megbízásokhoz tartozó felelősségkörök írásban történő kidolgozása: melyik felelős, milyen tevékeniségeket, milyen formában és mikor lát el. Amennyiben már 5. évfolyamon kialakították a szabályokat, akkor azoknak a felülvizsgálata.
4.	Milyen teljesítményt várok önmagamtól a nyolcadik évfolyamon? Célkitűzés, önmegvalósítás	Önálló munka: megélt tapasztalatok tükrében, milyen teljesítményt várok a tanév során magamtól? Miből vagyok képes fejlődésre? Mit gondolok az új tantárgyak esetében a teljesítményemről?	Személyes kompetencia: Önmegismerés, önértékelési késztetés, az önfejlődés vágya. Kognitív kompetencia: tudásszerző kompetencia fejlesztése Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Ideálok befogadásának képessége.	Füzet	Speciális órarend készítése, ahol a tanulók a tantárgyak mellett leírják várható teljesítményüket. Óvakodjunk az osztályzatok megjelenésétől, szöveges terveket kérjünk. E. f.: Mottó keresése osztályablóra

5–7.	Pályaorientáció	<p>A mottó értelmezése Egyéni órarend összeállítása egyéni képességek ismeretében</p> <p>Beszélgetés a különböző szakmákról. Melyikhez milyen ismeretekre, tudásra, képességekre van szükség? Mely tantárgyak, milyen szakmákhoz kapcsolhatók?</p> <p>Kérdésekre válaszadás. Mire jó a pályaválasztási tanácsadó? A választott szakma vagy iskola bemutatása.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: Szövegértés. Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése.</p> <p>Személyes kompetencia: Önmegismerés, önértékelési késztetés, ambíció, életcélok.</p> <p>Kognitív kompetencia: Összefüggés-kezelő képesség. Problémamegoldó képesség.</p> <p>Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Eszmények, ideálok befogadásának képessége.</p>	<p>OM. 36o. Pályaorientáció – pályaválasztás 36/1.</p> <p>37/3. 39. o. 39/5.</p>	<p>E. f.: Információk gyűjtése különböző szakmákról 37/2. b)</p> <p>Szakmákra való képességek feltérképezése</p> <p>Vágyak és a realitások összevetése.</p>
8–10.	Önéletrajz	<p>Az önéletrajzi minta tanulmányozása, legfontosabb adatok összegyűjtése, vázlatírás. Egyéni önéletrajz megfogalmazása a minta, a vázlat és a megadott szempontok alapján. Bemutató levél írása.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: Szövegértelmezési képesség fejlesztése. Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Írásbeli szövegalkotás fejlesztése.</p> <p>Tudásszerző kompetencia: Információ-felvétel, információ-feltárás képessége, példakeresés és -követés képessége.</p>	<p>OM. 40–41. o. Az önéletrajz</p> <p>41/2. Füzet</p> <p>41/3.</p>	<p>Tanácsok a kézzel írt önéletrajzhoz.</p> <p>A levél formai és tartalmi követelményeinek</p>
11.	<p>Felvételi tájékoztató tanulmányozása</p> <p>Felvételi lapok értelmezése, kitöltési útmutató</p>	<p>A felvételi tájékoztató használata. Információk gyűjtése, szelektálása. A kitöltési útmutató értelmezése.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: Szövegértelmezési képesség fejlesztése.</p> <p>Tudásszerző kompetencia: Információ-felvétel és -tárolás képessége.</p>	<p>Felvételi tájékoztató könyv Nyomtatott felvételi lapok és kitöltési útmutatók</p>	<p>E. f.: Egy-egy középiskola, szakiskola szóbeli bemutatása</p>

12–13.	Középiskolák látogatása – nyílt nap, iskola bemutatók				E. f.: Választható témákkal csoportonként: Készítsetek divattablót a mai kor öltözközéseiről vagy cipődivatjáról vagy hajviseleteiről stb.!
14–15.	Öltözködés, divat	Előzetes munkában készített tablók bemutatása. Hozzászólások, vélemények megvitatása. <i>Divat vagy stílus</i> című szöveg feldolgozása. Beszélgetés arról, hogyan befolyásolja megítélésünket az öltözködésünk és a divat. Beszélgetés az ápoltságról. Mi az összefüggés az ápoltság és az egészség között?	Anyanyelvi kommunikáció: Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. A kulturált vitatkozás nyelvi szabályai. A szövegértelmező képesség fejlesztése. Személyes kompetencia: Egészségvédő, identitásvédő és önállóságvédő képesség. Önszabályozó képesség fejlesztése. A biológia-, komfortszükséglet. Önbecsülés. Önreflexióra való képesség.	OM 42–45. o. Divat, amely megmutatja, ki vagy 42-43. o. 44. o. 45. o.	Javaslat: Osztálydivat és trend kialakítása egy közös tábló vagy leírás megalkotásával. Házi feladat vagy vita témája Neked a divat mondja, meg hogy ki vagy – kijelentés értelmezése 8-10 mondatban, szerepeljen benne az állítás cáfolata, vagy az azzal való egyetértés indoklása is. A divathullám maradandó hatásai: tetoválás, piercing stb.
16.	Félévi értékelés. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom? Elvárások és teljesítések összevetése	Beszélgetés a pozitív egyéni fejlődésekről, segítő javaslatok a még fejlődésre szoruló társaknak.	Személyes kompetencia: Önmegismerés, önértékelési késztetés, az önfejlődés vágya. Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Szociális kompetencia: Ideálok befogadásának képessége.	Füzet	Önálló munka: az év elején készített speciális órarend folytatása: mi valósult meg a terveimből? Hol kell még fejlődnöm.
17.	Megjelenés felvételin.	<i>A szóbeli felvételin</i> című szöveg feldolgozása. Válaszadás a szóbeli felvételin várhatóan előforduló kérdésekre.	Anyanyelvi kommunikáció: A szövegértelmező képesség, az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Személyes kompetencia: Önreflexió, kreativitás, önbizalom.	OM 46-47. o. Megjelenés felvételin	E. f.: Hová kirándulnál az osztállyal?

18–19.	Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása	Ötletbörze az osztálykirándulás helyszínére. Érvek és ellenérvek megfogalmazása Csoportokban osztálykirándulást-tervek készítése. Útvonaltervek készítése Kirándulás előkészítése	Kognitív kompetencia: szervező kompetencia fejlesztése Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Bizonytalanságtűrés. Alá- és fölérendeltség elfogadása. A siker és kudarc elfogadásának képessége. Kezdeményező és vállalkozói kompetencia	OM. 48-51. o. feladatainak felhasználásával Utazás, kirándulásszervezés	Támpontok a tervhez: A tervben szerepeljen, hogy hová, hányan, mennyi időre utaztok! Készítsetek pontos költségvetést is, amelyben az utazás, a szállás, az étkezés és a programok költségei is szerepelnek! A feladatot lehet házi feladatként folytatni.
20.	Az írásbeli felvételi tapasztalatai	Beszélgetés: Milyen pozitív és negatív érzések fogalmazódtak meg bennem a felvétellel kapcsolatosan?	Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Bizonytalanságtűrés. Alá- és fölérendeltség elfogadása. A siker és kudarc elfogadásának képessége.		E. f.: Postai űrlapok, utalványok beszerzése
21–22.	Gazdaság, ügyintézés	Postai utalványok, űrlapok kitöltése. Szituációs játékok: postai ügyintézés, érdeklődés, csomagfeladás udvariasan. Utazás vonaton, úti élmények.	Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Bizonytalanságtűrés. Tanulási kompetencia: Motivumsajátító képesség. Anyanyelvi kommunikáció: Kulturált nyelvhasználat. Kezdeményező és vállalkozói kompetencia	OM. 52–55. o. Praktikumok	
23–24.	Az internet, mint kapcsolattartási forma	A <i>Netm@gy@r</i> című szöveg feldolgozása páros munkában. Beszélgetés az internetes kapcsolattartási formák előnyeiről, hátrányairól Az internetnyelv sajátosságainak összegyűjtése.	Anyanyelvi kommunikáció: A szövegértelmező az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Szociális kompetencia: Együttműködési képesség. Személyes kompetencia: Kreativitás, önfejlesztő képesség.	OM. 56–59. o. Internetnyelv	

25–26.	Az etikett és a netikett	A <i>Tudni illik, hogy mi illik</i> című szöveg feldolgozása . Információk táblázatba rendezése . Beszélgetés a közösségi oldalakról. A Webblog. Blogírás egyéni élményről.	Tudásszerző kompetencia: Információk keresésének, kiválasztásának, befogadásának és táblázatba rendezésének képessége. Kommunikatív kompetencia: Az információk felhasználásának képessége. Gondolkodási kompetencia: Rugalmas gondolkodás szövegalkotáskor.	OM. 60–63. o. Etikett, netikett	Plakáatterv készítése egy netikettes szabályhoz miniprojekt formájában
27.	Ballagási előkészületek Bankett szervezése	Hol? Mikor? Mennyiért? Ki miért felelős a szervezésben?	Kognitív kompetencia: Szervező kompetencia fejlesztése Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Kezdeményező és vállalkozói kompetencia		Támpontok a tervhez: A tervben szerepeljen, hogy hol, mikor és hányan! Készítsetek pontos költségvetést is! Jelöljétek ki az egyes részfeladatokra felelősöket!
28–29.	Kamaszkor: fiúk, lányok	A <i>kamaszkor</i> című szöveg feldolgozása . Beszélgetés az önállóságról, önállótanságról. Kamaszos külső panaszok megoldása: pattanás, zsíros haj, lábszag.	Szociális kompetencia: Érdekvérvényesítő képesség. Alá- és fölérendeltség elfogadása. A siker és kudarc elfogadásának képessége. Személyes kompetencia: Önállóságvédő képesség, önfejlődés vágya, önmegismerés, önbecsülés.	OM. 64-67. o. Halló, lányok, halló, fiúk!	Egyéni, bevált praktikák megosztása a társakkal a külső panaszok orvoslására.
30–31.	Szerelem	A Lope de Vega-idézet értelmezése . Híres szerelmesek. Szövegértelmezés Parisz és Helené szerelme. Szerelmes filmek és regények – ajánlók.	Szociális kompetencia: Kommunikatív képességek: érzelmi és verbális szociális kommunikáció. Együttélési képességek: alkalmazkodás, elfogadás, empátia, türelem, tolerancia, gondoskodás képessége	OM. 68-71. o. Szerelem és más dolgok	Könyv- és filmajánlók írása.

32.	A négy éves munka önértékelése	Beszélgetés a pozitív egyéni fejlődésekről. Javaslatok: Az új iskolá- ban mit ne tegyek újra meg.	Személyes kompetencia: ön- megismerés, önértékelési készte- tés, az önfejlődés vágya. Szociális kompetencia: Érdek- érvényesítő képesség. Szociális kompetencia: Ideálok befogadásának képessége.		Önálló munka: az év elején készí- tett, félévkor kiegészített speciális órarend folytatása: mi valósult meg a terveimből? Hol kell még fejlőd- nöm. Mit várok a középiskolában önma- gamtól?
33.	A négy éves munka közösségi értékelése	Beszélgetés az osztály, mint közösség fejlődésé- ről.	Személyes kompetencia: Ön- megismerés, önértékelési készte- tés, az önfejlődés vágya. Szociális kompetencia: Érdek- érvényesítő, együttműködési ké- pesség.	Füzet	E. f.: Hozzatok magatokkal az osz- tálykiránduláson készült fotókat!
34.	Osztálykirándulás – élménykommuniká- ció	Beszélgetés: az osztály- kiránduláson megélt élmények és tapasztala- tok felelevenítése	Anyanyelvi kommunikáció: Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Személyes kompetencia: Talá- lékonyság, kreativitás.	Fotók, program- füzetek, szóróla- pok stb.	E. f.: Készíts egy tervezett nyári programodról 8-10 mondatos ismer- tetőt!
35.	A középiskolás évek és a nyár ter- vezése	Beszélgetés: Mit tervez a család a nyáron? Mi- lyen táborokba készülsz a nyári szünidőben? Lesz-e gólyatábor vagy nyitótábor a te új isko- ládban?	Anyanyelvi kommunikáció: Az önkifejezéshez szükséges nyelvi képességek fejlesztése. Személyes kompetencia: Talá- lékonyság, kreativitás.		